

sosialurin

telf. 147 20 . 118 20
box 76, 3800 Tórshavn

Útgevri: Føroya Javnaðarflokkur
Fyrirtaksstjóri: Tórfinn Smith
Blaðstjóri: Vilhelm Johannesen (ábyrgd)
Bládmenn: Hogni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller
Lýsingar: Arne Thomsen
Uppseting: Sosialurin
Prent: Dimmalætting

Ábyrgdin

Í SKRIVANDI løtu er finteljingin ikki av í øllum valdømunum, so enn víta vit ikki, um javnaðarflokkurin fer at varðveita tey átta umboðini á tingi, sum vald vórðu sambært fyribils-uppteljingina seinasta týskvöld..

VIÐ ÁTTA umboðum hevur flokkurin lutfalsliga sama part av ting-manningini sum undan valinum. Men hendir tað, at tað eina um-boðið í Suðuroy ella umboðið í Vág-um fellur í finteljingini, er stóðan tann, at flokkurin hevur sama ting-mannatal, men kortini so at talan verður um sjeý av 32 í móti sjeý av 27.

Í ODDAGREININI leygardagin søgdu vit, at javnaðarflokkurin framvegis er til reiðar at taka við á-byrgdini, men dentur varð lagdur á, at størsta ábyrgdin er lögð á sam-bandsflokkinn, ið var vinnarin av val-inum og tí er tað hann, sum fyrst av øllum eigur at royna seg við sam-ráðingum um skipan av nýggjum landsstýri.

TÁ BLAÐID kemur út, er finteljingin av í øllum valdømunum. Fyrsta dagin fer stjórnin í javnaðarflokkinum at halda fund. Eisini verða fundir í feløgnum kring landið. Úrslitið av finteljingini og hesir fundir verða avgerandi fyri javnaðarfloksins stóðu undir teimum komandi sam-ráðingunum.

MEN UTTAN mun til alt hetta vil javnaðarflokkurin reka ein ábyrgd-arfullan politikk. Við ábyrgd yvir fyri okkara stevnumiðum og harvið okkara veljarum, vil flokkurin lut-taka í teimum komandi samráð-ingunum. Og verður eitt hvørt landsstýri skipað, so vil flokkurin eisini sýna hesa ábyrgd í tí valskeiði sum nú er byrjað.

OG TÁ VIT siga, at javnaðarflokkur-in vil kenna sína ábyrgd, so verður hetta uttan mun til, um talan verður um stjórnarábyrgd ella um and-støðupolitikk tey komandi fyra ár-ini.

Kristindómur og politikkur

Til hetta valið hevur verið nógvur samanblandingur av politikki og kristin-dómi. Nakað serliga mat-ligt hevur tað ikki verið. Tað mest ókristiliga úrslit av tí hetzi, sum hevur verið ferdur bæði opinlýst og í loyndum man vera tann valplakatin í Havn, sum segði, at »vilt tú av-kristna Føroyar vel so lista C ella E«. Alt hetta kundi givið eina skeiva mynd av kristindóminum, og tað var so eitt ljós-punkt, tá ein maður sjálv-an valdagin visti á, at »kristindómur er at elska Gud og sín næsta og einki annað«. Sjálur eri eg vaksin upp í einum kristna-um umhvørvi og havi eina mammu, sum vist ong-antið hevur sagt nakað niðursetandi um nakran og sum altíð hevur borið í bótufala um onnur hava gjørt tað.

Hjá øðrum tykist krist-indómur at vera eitt skálkaskjól fyri teirra hat-ur til onnur. Eitt gott dømi um hetta er ein ávis-ur stillari hjá sjálvstýris-flokkinum. Hann er blað-stjóri á einum blaði, sum skal eistast at vera kristi-ligt. Men skivingin hjá hesum blaðstjóra og tað serliga í Dimmalætting er alt annað enn kristilig. Hatur og eitur sprýkir úr hvørjari reglu. Serliga hevur hann eitt nærum sjúkligt haturl til javnað-arflokkinn og tjóðveldis-flokkinn sum hann vil jar-leggja fyri hvønn pris.

Tá eg tiki til pennin nú, so er tað tí, at eg sum lim-ur í leiðsluni í javnað-ar-flokkinum ikki ætli at sita tigandi um tað grova álóp, sum hesin persónur hevur havt á javnaðarflokkinn og javnaðarfólk. At hetta álóp kom sjálvan valdagin var heldur ikki tilvildar-ligt. Tað framgekk av greinini, at greinskrivarin hevði biðið um at fáa hana í blaðið týsdagin 7. nov-ember. Tey ósannindi sum

ur til onnur. Eitt gott dømi um hetta er ein ávis-ur stillari hjá sjálfstýris-flokkinum. Hann er blað-stjóri á einum blaði, sum skal eistast at vera kristi-ligt. Men skivingin hjá hesum blaðstjóra og tað serliga í Dimmalætting er alt annað enn kristilig. Hatur og eitur sprýkir úr hvørjari reglu. Serliga hevur hann eitt nærum sjúkligt haturl til javnað-arflokkinn og tjóðveldis-flokkinn sum hann vil jar-leggja fyri hvønn pris.

ur til onnur. Eitt gott dømi um hetta er ein ávis-ur stillari hjá sjálfstýris-flokkinum. Hann er blað-stjóri á einum blaði, sum skal eistast at vera kristi-ligt. Men skivingin hjá hesum blaðstjóra og tað serliga í Dimmalætting er alt annað enn kristilig. Hatur og eitur sprýkir úr hvørjari reglu. Serliga hevur hann eitt nærum sjúkligt haturl til javnað-arflokkinn og tjóðveldis-flokkinn sum hann vil jar-leggja fyri hvønn pris.

VIÐMERKING

Javnaðarflokkurin viður-kennir, at veljarin hevur altíð rætt, so tá sam-bandsflokkurin hesaferð, í atkvøðum, hevur tikið upp eitt so munagott utt-angarðslán — sum teir annars agiteraðu so nógv ímóti — er tað tí, at javn-aðarflokkurin ikki megn-aði at greiða veljarunum frá, at eisini í nýggju tíð-ini er heimastýrispolitikk-urin nýttligur, um hann bert byggir á vina- og frælsishugsjónina frá 1943, og at amtsstöðu-politikkur nýggja sam-bandsins bert rekur ein veg, nevniliga: inn í EEC.

Tann harða noktan frá Dimmalættingar síðu av, at hetta liggur bygt í nýggja amtsstöðupoli-tikk sambandsins sýnir bert, at hvørki Dimma ella sambandsmenn hava gjørt sær greitt, hvussu verðin sær út í dag, sýnir, at teir ikki hava lært hvørjar avmarkingar, lagdar eru á Danmarkar møguleikar at ráða sær sjálvum og herundir at dagna okkum við rættind-um á sama hátt sum fyrr.

Hetta er einasta nýti-liga tulkning, tá so er, at teir nokta fyri, at amts-støðurákið er EEC rák, er liggjandi eyystfall við ong-um kyrrindum. Tað er tí so avgerandi neyðugt, at sambandið í teim samráðingum, sum nú koma at verða, ger greitt, hvat teir skilja við greinunum 2 og 9 í heima-stýrislógini. Herundir serliga, hvus-su teir ætla at umsita grein 9, nú danir í fleiri

førum koma at ynskja, at vit nýta tann rætt og ta skyldu, vit sambært hesi grein hava til at umsita okkara egnu viðurskipti, at lóggeva um egin viður-skipti og at seta reglur fyri egnum viðurskiptum, stutt sagt, at vit royna at skapa okkara egnu um-støður betri, enn danir heftir av EEC kunnu.

Javnaðarflokkurin vil, um so skuldi verið, at sambandsflokkurin býður til samráðingar, gera sitt til at skera út í papp fyri sambandsmonnum, hvus-su nýggja verðin sær út. Greiða frá hvussu danir og føroyingar undir hesi mynd best fáa samvirka við at leggja nýtt inn í karmin um heimastýris-lógina, soleiðis at samar-beiðið ikki ber til loysing, men at eini menning av báðum pørtum í semju.

Flokkurin vil gera sitt til, at tað verður fatað sjálv at Paula Ellefsen og G. L. Samuelsen, at hetta at standa í stað, eis-ini í lóggevuvarbeiði og í samvinnu millum tjóðir í veruleikanum er at ganga eftir hæli, og at samar-beiðið tá bert kann fólga.

Sum pappnæsar blotna í regnum og flóta oman eftir ánni, so skolast eisini burtur hugsjónarleysur uppgávupolitikkur

Eydnast ikki at gera lofnaða sambandskrámið av heimastýrisráðuneyti til eitt fast handatak við danir um innan av verk-inum í samlið við anda lógarinnar, herundir at

Framhald á síðu 6

koma fram hendan dag koma so at gera sína nyttu, tá eingin møguleiki er fyri at vísa teimum aftur fyrr enn fólkio hevur valt. Tað tykist eisini at vera ætlanin her.

Umframt teir vanligu pástandirnar um javnað-armanna ateismu og eina-ræði verður flokkurin meira ella minni beinleiðis lagdur undir at virka fyri frium aborti. Hetta er full-komið uppspinn. Friur abortur hevur als ikki ver-ðið uppá tal í flokkinum, so her er talan um grova ó-kristiliga útspilling. At føroyski javnaðarflokkur-in á nakran hátt skal koma at virka fyri frium aborti er fullkomiliga út-lukkað. Mint kann eisini verða um, at tá lógin um frian abort var til viðgerð-ar í fólkatinginum striddi umboðsmaðurin fyri føy-ska javnaðarflokkinn sum úlvur á skóg ímóti lógini. Hann ikki bert at-kvøddi ímóti, men hann royndi eisini at samla undirskriftir frá hinum fólkatingsmonnum fyri at fáa lógina út til fólk-aatkvøðu.

Hvat er so grundarlagið fyri slíkum pástandi? Jú, okkurt um, at Kristeligt Dagblad skal hava skrivað, at »Fri abort har lange udsigter på Færøerne«. Hetta lesur hesin maður sum, at »her sæst týðu-liga, at tað verður arbeitt fram ímóti hesum ónda máli...«

Burtursæð frá hvussu lítið eftirfarandi tað ofta er sum dansk blað skriva um Føroyar, so prógvar greinskrivarin, at hann als ikki skilir danskt. Einhver við eitt sindur av skili veit, at K. D. hevur skrivað, at tað verður seinur dagur, áðrenn friur abort-

við-merkingar

ur er í Føroyum, og merkir tað aftur, at tað er einki útlið fyri hesum. Soleiðis kann ein fanatikari reingja veruleikan fyri at kunna fremja sitt eitrandi og hatafulla virksemi.

Tað er heldur ikki vitan, sum serkennir slíkar persónar. Sum dømi um, hvussu ódemokratiskir javnaðarmenn eru verður vist til fólk-aatkvøðuna um valrættaraldurin. Og »prógvið« er, at sjálvt um stórum meiriluti av teimum sum vóru á vali í Føroyum vóru ímóti, so var upp-skotið kortini samtykt. Men maðurin veit als ikki, ella tykist ikki at vita, at atkvøðan í Føroyum var bert ein partur av samlaðu atkvøðuni í danska ríkin-um. Og samlaða úrslitið visti ein beinleiðis meiri-luta fyri lækkanini. Sagt verður sjálvsagt einki um, at henda fólk-aatkvøðan bert var ein játtan av eini samtykt í fólkatinginum. Tað kann als ikki kallast ódemokratiskt at fólk sum ikki fara á val skulu kunna fella eina samtykt á einum tingi.

Tað skuldi ikki verið neyðugt við fleiri við-merkingum til »kristi-liga« virksemi hjá ávisum persónum og bólkum, so-leiðis sum tað hevur verið fram hesa tíðina. Bert er at vóna, at fólk ikki fáa ta uppfatan, at hetta er kristindómur. Tá hevur hann fingið eitt orð á sær, sum hann er alt ov góður til.

Oli Jacobsen

Góði Juul Jacobsen

Tíverri kann eg ikki við mín besta vilja siggja, at eg við bert at taka teir tveir fyrru setningarnar havi givið teimum eitt annað innihald. Tað var orðalagið í teimum, ið sló meg:

»Nú er tað so galið, at eisini timalent fáa 80 ella 90% av lønini fyri at hava krim.«

Ein avbera mishátt orð-ing, og at framhaldið:

»Hvi ikki. Fastlontir og akademikarar hava fingið tað leingi.« skal broyta hetta, fátí eg ikki. Eg fái burturúr, at galið er eisini, at hesi fáa løn undir sjúku, alt sætt frá tí sjónarmiði, at útróðrarmenn onki fáa.

Mín góði Juul Jacob-sen. Í 1975 fingi útróðr-armenn somu sémðir viðv. sjúkraviðbót, sum

mynstraðir fiskimenn á tann hátt, at um teir gerast sjúkir umborð verður veitt minstalan í upp til tríggjar mánaðar.

Hatta vóru teir, ið gjørdust sjúkir umborð og nú koma vit so til dag-peningaskipanina viðv. útróðrarmonnum. Tá tyg-um ikki trúgva tí, eg skrivaði seinast, loyvi eg mær at endurgeva grein 5 í lögtingslóg nr. 63/1977:

»Lika við lønararbeiði verður sett sigling við føy-skum fiskifari, herundir útróðrarfiskiskapur við egnum báti og við báti hjá øðrum, smbr. § 11, 2. stk. Viðkomandi verður tá roknaður at hava arbeitt, um hann hevur røð út v.m. eins nógv og aðrir á sama stað.«

Vinarliga
Jona